

"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Pentru ședința plenului Consiliului Superior al
Magistraturii din 4 octombrie 2007

NOTA

Observații cu privire la Regulamentul privind evaluarea profesională a judecătorilor și procurorilor

Alexandrina Rădulescu
Judecător –membru CSM

În ceea ce privește art. 5, punctele A. **“redactarea hotărârii”** și B. **“ședința de judecată”** am următoarea opinie:

Cele două ...sunt utilizate ca indicatori de performanță în evaluarea individuală a judecătorului și au luat locul indicatorului de medie generalitate ``gândire independentă`` din cadrul criteriului legal ``calitatea activității``

Un prim argument pentru care nu ar fi bine ca cele două categorii de activități să fie tratate ca și indicatori de performanță este și acela ca **probele culese** pentru aprecierea judecătorului după criteriul legal al **integrității provin tot din categoriile de activitati** ale judecătorului respectiv: ședința de judecată și redactarea hotărârii judecătorești și care în prezenta propunere sunt tratate ca **și indicatori de performanță**.

În acest fel apreciez ca s-ar crea cu ușurință o confuzie între **domeniile/categoriile de activități** și **indicatori de măsurare a criteriilor** pe de o parte, și **indicatorii de performanță** care descriu fie **criteriul calitatea activității** fie pe cel al **integritatii**, pe de altă parte.

1. Aceste două propuneri de indicatori(``ședința de judecată`` și ``redactarea hotărârii``)reprezintă **domeniile/categoriile de**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

activități profesionale din care comisia de evaluare își culege probele în vederea evaluării judecătorilor, astfel că ele nu trebuie privite și tratate ca "**indicatori de performanță**". Judecătorului i se pretinde atât în ședința de judecată cât și în activitatea de redactare a hotărârii judecătorești aceeași conduită în vederea atingerii standardului de calitate în exercițiul profesiei sale¹.

Utilitatea ca cele două domenii/activități ale judecătorului **să fie tratate unitar**; este aceea ca evoca împreună și nu separat, nivelul profesional atins de judecătorul evaluat pentru criteriul "Calitatea activității".

Indicatorul de medie generalitate care, în opinia mea, poate să răspundă acestei cerințe de evaluare unitară a competenței profesionale a judecătorului este "gândire independentă".

Indicatorul "**Gândire independentă**" este conceptul care sub care se pot analiza cu acuratețe acțiunile profesionale ale judecătorului în "ședința de judecată" și în "hotărârea judecătorească"².

*De ce apreciez că este importantă tratarea **unitară** a competenței profesionale a judecătorului în ambele categorii de activități(ședința de judecată, hotărârea judecătorească)?*

Acțiunile corespunzătoare acestor categorii de activități ale judecătorului **nu pot exista separat**, prima pregătește, judecătorul pentru activitatea de deliberare pe fond a fiecărui caz

¹ De exemplu, sub-indicatorul cuprins în ghidul de evaluare trebuie aplicat în ambele situații profesionale(dezbateri și hotărâre): "încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la principii și reguli de drept".

² Aceasta ipoteză o susțin în considerarea faptului că această cerință de gândire independentă este deosebit de importantă în exercitarea funcției de judecător. Cerința gândirii independente a fost inserată și detaliată în "Profilului magistratului din România" 2006, este utilizată de plenul CSM în ghidul de interviu pentru ICCJ și este folosit acest indicator de evaluare în proba interviului pentru candidații la INM.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

în parte, iar această activitate se reflectă fidel în hotărârea judecătorească, obiect al evaluării.

Acțiunile judecătorului în cadrul profesional se întrepătrund și există doar unele prin altele, un comportament deficitar în ședința de judecată³ se reflectă în mod esențial în actul final al judecătorului.

Atitudinea și nivelul de pregătire profesională a judecătorului se recunoaște egal și constant în toate aspectele vieții profesionale pentru că el este obligat să folosească aceleași principii, reguli, iar logica aplicată nu poate fi diferită de la o secvență profesională la alta (aceasta se presupune a fi similară în toate acțiunile profesionale, contrară opiniei că este un judecător bun în sala de judecată și slab în hotărârea judecătorească).

O atare separare a analizei conceptului de "gândire independentă" nu trebuie acceptată pentru că, ar conduce la aprecieri cu rezultat diferit (notări diferite) pentru fiecare categorie de acțiune, și care poate genera confuzie în rezultatul evaluării profesionale⁴.

În concluzie, evaluatorul nu ar trebui să asambleze diferitele secvențe din viața profesională a judecătorului și să facă o medie ci el trebuie să caute dovezi ale nivelului de pregătire în acele

³Câteva exemple de , indicatori specifici care raspund ambelor categorii de activitati ale judecatorului si se subsumeaza indicatorului de medie generalitate "gandire independenta" :

"argumenteaza corect din punct de vedere al logicii juridice"

"inlaturarea argumentat cererile partilor raportandu-se la probe , principii si reguli de drept"

"poate da detalii cu privire la modul in care a inteles anumite institutii juridice" nu amesteca aspecte relevante si nerelevante in motivare"

⁴ De exemplu, un judecator care face afirmatii discriminatorii pentru una dintre partile procesului, in dezbateri , aceasta atitudine nu poate fi tratata ca "separata" de hotararea judecătorească. Cu siguranta acelu judecator ii este afectata "gandirea independenta" in toate categoriile de activitati profesionale , (deliberare si redactarea hotararii judecătorești)

Un atare comportament surprins de evaluator ar trebui sa produca o depunere a judecatorului in ansamblul evaluării sale profesionale.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

secvențe/categorii de activități și să aprecieze dacă valorile profesionale definite și urmărite în procesul evaluării sunt atinse.

Culegerea probelor de comportament și conduite din oricare categorie de acțiuni publice (exclusă fiind deliberarea, care are caracter secret) este menită să dezvaluie fondul, conținutul competenței profesionale a judecătorului și care trebuie să se reflecte **corect** în actul final al evaluării.

În acest sens, pentru acest scop au fost concepute criteriile și indicatorii de medie generalitate cum este **gândirea independentă** dar și detaliile acestor indicatori, prevăzuți în ghidul de evaluare, așa cum a fost asumat de cei 15 judecători participanți în ultima sesiune de pregătire a formatorilor în evaluare (2 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție și 13 judecători de la curțile de apel).

Renunțarea la indicatorul **gândire independentă** a generat înlăturarea și a altor indicatori specifici relevanți ca de ex: "nu amestecă aspecte relevante și nerelevante în motivare", "poate da detalii privind evoluția modului în care a înțeles evoluția anumitor instituții juridice", "poate exemplifica modul în care a înțeles și a aplicat jurisprudența CEDO și CJCE"⁵.

În ceea ce privește art. 36 din Regulament consider că ar fi mai util ca aprecierea în urma evaluării să se facă direct prin aplicarea calificativului în urma unei descrieri și să nu se procedeze la notarea judecătorului evaluat pentru fiecare indicator și respectiv criteriu.

⁵ Acest indicator specific a fost trecut în conținutul criteriului: "pregătire profesională" deși pare mult mai utilă tratarea lui în cadrul criteriului "calitatea activității", întrucât releva efortul personal, diligența judecătorului de a folosi cunoștințe cu un înalt grad de complexitate în activitatea profesională. Chiar dacă se apreciază ca dificilă această cerință a funcției ea trebuia tratată la locul cuvenit în acțiunea profesională curentă a judecătorului și nu în cea subsecventă, și care privește dezvoltare profesională.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Descrierea trebuie să se circumscrie cadrului de referință oferit de Ghidul de evaluare - prin indicatorii de medie generalitate și cei specifici.⁶

Deși în anul 2005 judecătorii nu aveau deschisă calea contestării notei acordate pentru un indicator specific de măsurare a performanței, ci doar calificativul primit, au existat 27 de contestații formulate de judecători care au obținut note de 9 sau de 8 la diferiți indicatori și care, în economia evaluării nu au produs consecințe negative asupra rezultatelor evaluării. Din acest exemplu se poate deduce faptul că atunci când judecătorii sunt notați, nivelul de acceptabilitate al evaluării relativ diferențiată în cifre este redus. De aceea apreciez că trebuie eliminate notele în cadrul procesului de evaluare.

În cazul în care nu se va renunța la sistemul de notare a fiecărui indicator (cel puțin pentru criteriile : calitatea activității, integritate, pregătire profesională) atunci apreciez necesitatea ca , în cadrul Regulamentului să se definească standardul fiecărei note din cadrul fiecărui calificativ.⁷

⁶ In acest sens propun sa se utilizeze standardul de apreciere astfel:

nesatisfacator: manifesta multe deficiente dar e corectabil; **satisfacator**: desi cu unele deficiente, putine, corespunde totusi cerintelor; **bine**: in general corespunde pe deplin cerintelor cu foarte putine exceptii; **foarte bine** (cu doua scale de apreciere) 1. corespunde pe deplin cerintelor profesionale; 2. corespunde in mod deosebit cerintelor profesionale.

⁷ Este foarte important ca evaluatul si evaluatorul sa se refere la acelasi standard de apreciere in evaluare. Asa cum s-a propus in art. 36 din Regulament , pentru fiecare calificativ se pot acorda doua note. De exemplu , pentru calificativul `foarte bine` notele de 9 si 10. In acest caz este necesara descrierea cerintei pentru nota 9 si cea pentru nota 10. Sta in responsabilitatea CSM sa explice care sunt deosebirile intre cei care vor primi nota 9 si cei care vor primi nota 10, cat timp exista doua scale de apreciere in cadrul aceluasi calificativ.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

